

Poliisin rekisterinpitäjyydestä häätäkeskustietojärjestel mässä

Poliisin rooli häätäkeskustietojärjestel- mässä

- Poliisilaki 1 luku 1 § : perustehtävät
- Muu lainsäädäntö
- Keskeinen rooli vastaanottaa hätäilmoituksia
- Ryhtyä ilmoitusten pohjalta poliisille kuuluvien tehtävien hoitamiseen
- Häätäkeskustietojärjestelmässä on poliisin tehtäväpiiriin kuuluvia tehtäviä vuosittain noin 1,1 miljoonaa kappaletta.

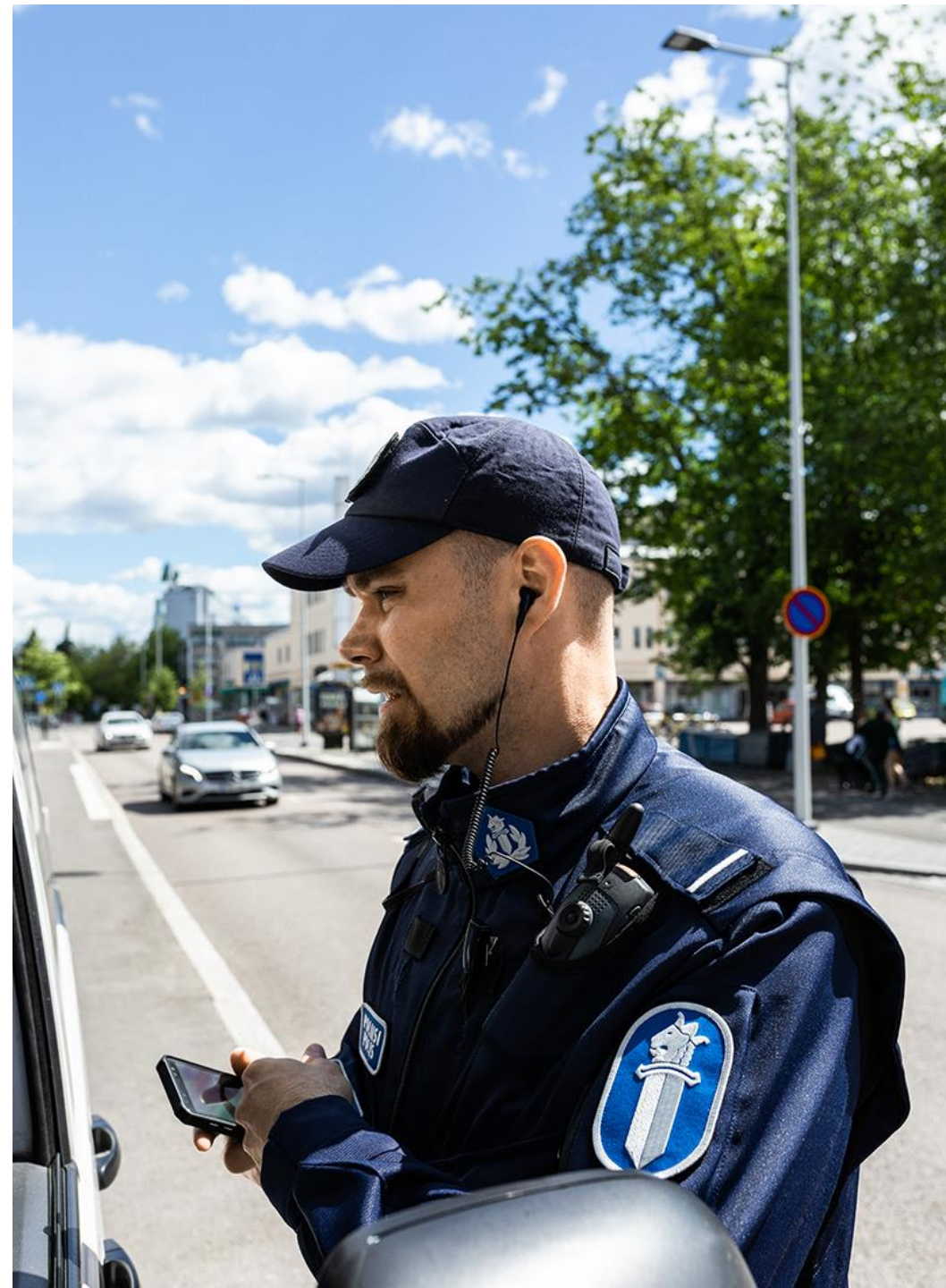
Hätäkeskustietojärjestelmä

- Hätäkeskustietojärjestelmä:
(häätäkeskustoiminnasta annetun lain 16 §)
pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla
ylläpidettävä valtakunnallinen tietojärjestelmä.
- Hätäkeskuslaitoksen lisäksi sitä käyttävät poliisi,
pelastustoimi, sosiaali- ja terveystoimi sekä
Rajavartiolaitos.
- Muodostaa henkilörekisterin, jonka
päävastuullinen rekisterinpitäjä on
Hätäkeskuslaitos.
- Poliisin osalta rekisterinpitäjä on (ed. mainittu
laki 16 §:n 2 mom) Poliisihallitus.

Rekisterinpitäjyydestä

- Yleisen tietosuoja-asetuksen sekä rikosasioiden tietosuojalain mukaan rekisterinpitäjällä tarkoitetaan toimivaltaista viranomaista, joka yksin tai yhdessä muiden kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot tai jonka tehtäväksi rekisterinpito on lailla säädetty.
- Rekisterinpitäjän on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet.
- HaV on todennut, että teknisistä toimenpiteistä vastaa käytännössä tietojärjestelmän ylläpitäjä, organisatoristen toimenpiteiden toteuttamista voidaan pitää yhtenä rekisterinpitäjää määrittävänä osatekijänä.

Rekisterinpitäjä

- WP29-työryhmän kanta rekisterinpitäjyyteen; rekisterinpitäjää määrittäviä tekijöitä mm.:
 - a) miksi henkilötietoja käsitellään,
 - b) kenen tarkoituksiin henkilötietoja käsitellään,
 - c) kuka henkilötietojen käsittelyn on aloittanut,
 - d) onko tehtäviä mahdollista hoitaa ilman henkilötietojen käsittelyä sekä
 - e) kenellä asiassa on harkinta- ja päätösvaltaa.
- Rekisterinpitäjän määrittelyssä keskeistä on se, kuka tosiasiallisesti käyttää rekisterinpitäjälle kuuluvaa määräysvaltaa ja voi toteuttaa rekisterinpitäjälle kuuluvat velvoitteet.
- Rekisterinpitäjän tärkein rooli on huolehtia rekisterinpitäjälle tietosuoja-asetuksen III ja IV luvuissa säädetyistä tehtävistä sekä rikosasioiden tietosuojalain 3 ja 4 luvuissa säädetyistä tehtävistä

Rekisterinpitäjyydestä

- Poliisin näkökulmasta katsotaan, että järjestelmän tietoja käsitellään laajemmin poliisin tehtävissä ja erotella voidaan toisistaan kaksi eri tarkoitusta tietojen käsittelylle;

- 1) *hätilmoituksen ja muiden kiireellistä apua vaativien ilmoitusten vastaanottaminen ja asian välittäminen tarvittaessa eteenpäin oikealle viranomaiselle (Hätäkeskuslaitos)*
- 2) *hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käsittely viranomaisten lakisääteisissä tehtävissä (poliisi ja muut Hätäkeskustietojärjestelmää käyttävät viranomaiset)*

Rekisterinpitäjyydestä

Hätäkeskustietojärjestelmään tallentuvat poliisin tehtävätiedot, joita vain poliisilla on oikeus käsitellä, joiden käsittelytarkoituksista määrää Poliisihallitus ja joiden osalta Poliisihallitus huolehtii rekisterinpitäjälle kuuluvista tehtävistä rikosasioiden tietosuojalain mukaan.

Poliisihallitus hoitaa muun muassa seuraavia rekisterinpitäjälle kuuluvia tehtäviä:

- a) tietojen luovuttamisesta tietopyynnöt ml EOA pyynnöt
- b) päättää poliisin tehtäviä koskevien tietojen käsittelystä Hätäkeskuslaitoksessa laillisuusvalvontaan liittyvissä tilanteissa (lokikyselyt, hätäpuhelutallenteet ja tehtävälomakkeiden tiedot yms.).
- c) tietojen luovuttamisesta tutkimustarkoituksiin (tutkimuslupa-asiat).
- d) päättää rekisteröityjen omien rekisteritietojen tarkastuspyyntöjen ratkaisemisesta.

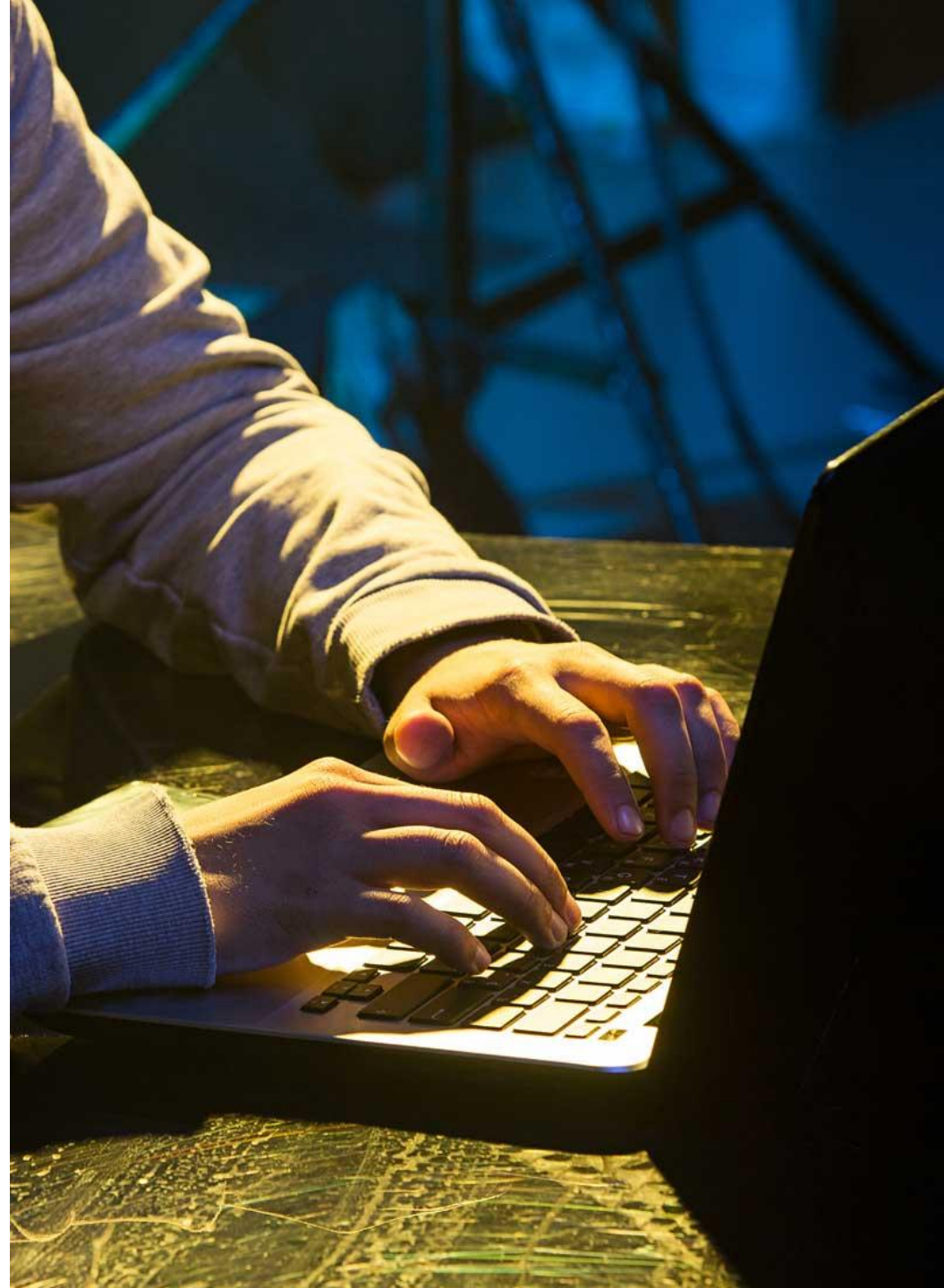
Rekisterinpitäjyydestä

- Maahanmuuttohallinnon henkilötietolain 3 §:ssä on omaksuttu usean eri viranomaisen rekisterinpito ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä. Viranomaisten rooli rekisterinpitäjänä määräytyy kunkin viranomaisen tallentamien tietojen perusteella.
- PeVL 7/2019 vp: yhteisrekisterinpito ongelmallinen
- Poliisi ei ole ainoastaan henkilötietojen käsittelijä ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä, koska se ei käsittele siellä henkilötietoja Maahanmuuttoviraston lukuun, vaan "omaan lukuunsa". Myös kansallisessa viisumitietojärjestelmässä vastuun keskittäminen yksinomaan ulkoministeriölle keskittäisi vastuuta muualle kuin niille viranomaisille, jotka tosiasiallisesti käsittelevät ja myöntävät viisumeita.
- HaVM 10/2020 vp: tarkoituksenmukaista, että usea viranomainen vastaa rekisterinpitäjänä järjestelmään tallentamistaan tiedoista. Viranomaiset eivät toimi yhteisrekisterinpitäjinä, vaan erillisinä rekisterinpitäjinä. Sääntelyllä varmistetaan myös, että yksi viranomainen vastaa tietojärjestelmästä ja sen tietoturvallisuudesta julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaisesti.

Poliisin tallentamat tiedot

- Poliisi tallentaa laajasti yksityiskohtaista tietoa mm. kalustosta, yhteystiedoista, henkilöstöstä, työvuoroista ja erityisosaamisesta.
- Poliisipartiot tallentavat ja kirjaavat hätäkeskustietojärjestelmään tapahtumapäiväkirjaan liittyvät tehtävälomakkeet, suoritteita ja aikaleimoja.
- Poliisi tallentaa oma-aloitteiset tehtävät ja niihin liittyvät tiedot
- Tehtävien käsittelyä ja välittämistä ja muuta ilmoituksen tai tehtävän hoitamista koskevat ohjeet ja suunnitelmat.

Poliisin tallentamat tiedot

- Rekisterinpitäjän tehtävän kannalta olennaisin huomio koskee niitä hätäilmoituksia, jotka kuuluvat poliisin tehtävätietoihin.
- Näitä ovat: hätäilmoitusta koskevat tiedot sekä hätäilmoitukseen liittyvät tehtävää tai toimenpiteitä koskevat tiedot, kuten tapahtuma- ja toimenpideseloste, aika, paikka, tehtävän kiireellisyysluokka ja vaarallisuus, tiedot tehtävän suorittamiseen osallistuvista ja osallistuneista henkilöistä, tehtävän viestiliikenne sekä muita yksittäiseen tehtävään liittyviä tarpeellisia tietoja.

Yksi järjestelmä, erillinen rekisterinpitäjä

- Hätäilmoitusten hoitamisen kannalta tarkoituksenmukaista on tallentaa hätäilmoituksia ja hätäkeskuspalvelua koskevat tiedot samaan järjestelmään.
- Poliisin tehtävien erityislaatuisuus edellyttää usein hätäilmoituksen tietojen käyttämistä kiireellisesti tai muuten laajaa tietojen käyttöä poliisin tehtävissä (esimerkiksi esitutkinnassa).
- Rekisterinpitäjän velvollisuudet ja vastuut tulisi kohdentua oikealle taholle.
- Poliisitoimen tietojen osalta Poliisihallituksen tulisi olla jatkossakin nykytilaa vastaavasti rekisterinpitäjä.
- Poliisihallitus käyttää tosiasiallisesti rekisterinpitäjälle kuuluvaa määräysvaltaa ja vastaa useista rekisterinpitäjälle tietosuojalainsäädännöstä seuraavista velvoitteista.
- Poliisihallitus poliisin tietojen rekisterinpitäjänä vastaa myös siitä, että henkilötietoja käsitellään lainmukaisesti.
- Poliisin on myös toteutettava tarvittavat lain edellyttämät organisatoriset toimenpiteet sekä vastattava rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisesta.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
kirjaamo@intermin.fi